

3. Psaní *i/í* a *y/ý* v koncovkách přídavných jmen

Při psaní *i/í* a *y/ý* v koncovkách přídavných jmen musíme nejprve rozlišit **druh** přídavného jména. Rozlišujeme **přídavná jména tvrdá, měkká a přivlastňovací**.

Přídavná jména tvrdá mají v 1. pádě čísla jednotného pro každý rod jinou koncovku: v rodě mužském mají koncovku **-ý**, v rodě ženském koncovku **-á** a v rodě středním koncovku **-é** (*zdravý* muž, *zdravá* žena, *zdravé* dítě) a skloňují se podle vzoru **mladý (mladá, mladá)**.

Některá přídavná jména tvrdá mají **tvary jmenné** a jsou v 1. pádě čísla jednotného v rodě mužském bez koncovky, v rodě ženském mají koncovku **-a** a v rodě středním koncovku **-o** (muž byl *zdráv*, žena byla *zdráva*, dítě bylo *zdrávo*) a skloňují se podle vzoru **mlád (mláda, mládo)**.

Na přídavná jména tvrdá se můžeme zeptat tázacími zájmeny *jaký (jaká, jaké)* nebo *který (která, které)*.

Přídavná jména měkká mají v 1. pádě čísla jednotného ve všech rodech koncovku **-í** (*cizí* muž, *cizí* žena, *cizí* dítě) a skloňují se podle vzoru **jarní**.

Na přídavná jména měkká se můžeme zeptat tázacími zájmeny *jaký (jaká, jaké)* nebo *který (která, které)*.

Přídavná jména přivlastňovací se tvoří od podstatných jmen, a to od názvů osob, popřípadě i od vlastních jmen zvířat.

Od podstatných jmen rodu mužského se tvoří příponami **-ův, -ova, -ovo** (bratr – *bratrův* sešit, *bratrova* tužka, *bratrovo* pero) a skloňují se podle vzoru **otcův (otcova, otcovo)**.

Od podstatných jmen rodu ženského se tvoří příponami **-in, -ina, -ino** (sestra – *sestřin* sešit, *sestřina* tužka, *sestřino* pero) a skloňují se podle vzoru **matčin (matčina, matčino)**.

Na přídavná jména přivlastňovací se můžeme zeptat tázacím zájmenem *čí*.

Při psaní *i/i* a *y/y* v koncovkách přídavných jmen se řídíme těmito pravidly:

V koncovkách **přídavných jmen tvrdých** píšeme **tvrdé y** (*milý* přítel, *milý* příteli, *milým* přítelem, *milých* přátel, *milým* přátelům, o *milých* přátelích, *milými* přáteli), pouze v 1. a 5. pádě čísla množného rodu mužského životného píšeme **měkké í** (*milí* přátelé). Přídavná jména tvrdá postačí takzvaně dosadit ke vzoru *mladý* (*mladá*, *mladé*). V 7. pádě čísla množného je koncovka **-ými** (*milými* přáteli).

V koncovkách **jmenných tvarů přídavných jmen tvrdých** píšeme **tvrdé y** (výsledky nejsou *známy*, spatřili jsme horolezce *živý* a *zdrávý*, dívky tančily *bosy*), pouze v 1. pádě čísla množného rodu mužského životného píšeme **měkké i** (horolezci jsou *živi* a *zdrávi*, chlapečci běhali *bosi*).

V koncovkách **přídavných jmen měkkých** píšeme **pouze měkké í** (*včelí* úl, *včelího* úlu, *včelímu* úlu, *včelí* úl, o *včelím* úlu, *včelím* úlem, *včelí* úly, *včelích* úlů, *včelím* úlům, *včelí* úly, o *včelích* úlech, *včelími* úly). V 7. pádě čísla množného je koncovka **-ími** (*včelími* úly).

V koncovkách **přídavných jmen přivlastňovacích** píšeme **tvrdé y/y** (*otcovým* přítelem, *otcových* přátel, *otcovým* přátelům, *otcovy* přátele, o *otcových* přátelích, *otcovými* přáteli), pouze v 1. a 5. pádě čísla množného rodu mužského životného píšeme **měkké i** (*otcovi* přátelé). V 7. pádě čísla množného je koncovka **-ými** (*otcovými* přáteli).

Poznámka: Pád, číslo a rod přídavného jména zjistíme podle podstatného jména, ke kterému patří, protože přídavná jména se s podstatnými jmény shodují v pádě, čísle a rodě (*milí přátelé* – 1. nebo 5. pád, číslo množné, rod mužský životný; přídavné jméno *milí* a podstatné jméno *přátelé* jsou ve stejném pádě, čísle i rodě).

Přídavná jména přivlastňovací utvořená od jmen vlastních píšeme s velkým počátečním písmenem (Karel – *Karlův* míč, Jitka – *Jitčina* kniha, Smetana – *Smetanova* opera). Ostatní přídavná jména utvořená od jmen vlastních píšeme s malým počátečním písmenem (Morava – *moravské* víno, Praha – *pražské* památky, Smetana – *smetanovská* hudba). Ve vlastních názvech se však píše i tato přídavná jména s velkým počátečním písmenem (*Moravský* kras, *Pražský* hrad).

Shrnutí pravopisu koncovek přídavných jmen

Při psaní *i/í* a *y/ý* v koncovkách přídavných jmen musíme nejprve rozlišit **druh** přídavného jména. Rozlišujeme **přídavná jména tvrdá, měkká a přivlastňovací**.

V koncovkách **přídavných jmen měkkých** píšeme pouze **měkké *í***.

V koncovkách **přídavných jmen tvrdých a přivlastňovacích** píšeme **tvrdé *y/ý***; pouze v 1. a 5. pádě čísla množného rodu mužského životného píšeme **měkké *i/í***. Přídavná jména tvrdá postačí takzvaně dosadit ke vzoru *mladý (mladá, mladé)*.

V koncovkách **jmenných tvarů přídavných jmen tvrdých** píšeme **tvrdé *y***; pouze v 1. pádě čísla množného rodu mužského životného píšeme **měkké *í***.

V koncovkách **-ími a -ými** píšeme po ***m*** **měkké *í***.

Příklady vzorového pravopisného rozboru

Dědeček je veselý člověk.

Ve slově *veselý* se ***y*** po ***l*** nachází v **koncovce přídavného jména**. Nejprve musíme rozlišit **druh** přídavného jména. Přídavné jméno *veselý* má v 1. pádě čísla jednotného pro každý rod jinou koncovku: *veselý, veselá, veselé* jako *mladý, mladá, mladé*. Jedná se o **přídavné jméno tvrdé**. *Veselý člověk* jako *mladý člověk* – v koncovce přídavného jména tvrdého napíšeme **tvrdé *y***. (V koncovkách přídavných jmen tvrdých píšeme **tvrdé *y***; **měkké *í*** píšeme pouze v 1. a 5. pádě čísla množného rodu mužského životného. V této větě je přídavné jméno tvrdé *veselý* v 1. pádě čísla jednotného rodu mužského životného.)

Naši sousedé jsou milí lidé.

Ve slově *milí* se ***í*** po ***l*** nachází v **koncovce přídavného jména**. Nejprve musíme rozlišit **druh** přídavného jména. Přídavné jméno *milí* má v 1. pádě čísla jednotného pro každý rod jinou koncovku: *milý, milá, milé* jako *mladý, mladá, mladé*. Jedná se o **přídavné**

jméno tvrdé. *Milí lidé* jako *mladí lidé* – v koncovce přídavného jména tvrdého napíšeme **měkké i**. (V této větě je přídavné jméno tvrdé *milí* v 1. pádě čísla množného rodu mužského životného.)

Výsledky zatím nejsou známy.

Ve slově *známy* se **y** po **m** nachází v **koncovce přídavného jména**. Nejprve musíme rozlišit **druh** přídavného jména. Přídavné jméno *známy* má v 1. pádě čísla jednotného pro každý rod jiný tvar: *znám, známa, známo* jako *mlád, mláda, mládo*. Jedná se o **jmenný tvar přídavného jména tvrdého**. V koncovkách jmenných tvarů přídavných jmen tvrdých píšeme **tvrdé y**; **měkké i** píšeme pouze v 1. pádě čísla množného rodu mužského životného. V této větě je jmenný tvar přídavného jména tvrdého *známy* v 1. pádě čísla množného rodu mužského neživotného, proto v koncovce jmenného tvaru přídavného jména tvrdého napíšeme **tvrdé y**.

Dívky tančily bosy.

Ve slově *bosy* se **y** po **s** nachází v **koncovce přídavného jména**. Nejprve musíme rozlišit **druh** přídavného jména. Přídavné jméno *bosy* má v 1. pádě čísla jednotného pro každý rod jiný tvar: *bos, bosa, boso* jako *mlád, mláda, mládo*. Jedná se o **jmenný tvar přídavného jména tvrdého**. V této větě je jmenný tvar přídavného jména tvrdého *bosy* v 1. pádě čísla množného rodu ženského, proto v koncovce jmenného tvaru přídavného jména tvrdého napíšeme **tvrdé y**.

Rodiče byli rádi, že vidí své syny zase zdravý.

Ve slově *zdravý* se **y** po **v** nachází v **koncovce přídavného jména**. Nejprve musíme rozlišit **druh** přídavného jména. Přídavné jméno *zdravý* má v 1. pádě čísla jednotného pro každý rod jiný tvar: *zdráv, zdráva, zdrávo* jako *mlád, mláda, mládo*. Jedná se o **jmenný tvar přídavného jména tvrdého**. V této větě je jmenný tvar přídavného jména tvrdého *zdravý* ve 4. pádě čísla množného rodu mužského životného, proto v koncovce jmenného tvaru přídavného jména tvrdého napíšeme **tvrdé y**.

CHLAPCI JSOU KDO? CO? - ZDRAVÍ 1. p. č. mn; rod. mužský; životný

Chlapci jsou zdraví.

Ve slově **zdraví** se **i** po **v** nachází v **koncovce přídavného jména**. Nejprve musíme rozlišit **druh** přídavného jména. Přídavné jméno **zdraví** má v 1. pádě čísla jednotného pro každý rod jiný tvar: **zdráv, zdráva, zdrávo** jako **mlád, mláda, mládo**. Jedná se o **jmenný tvar přídavného jména tvrdého**. V této větě je jmenný tvar přídavného jména tvrdého **zdraví** v 1. pádě čísla množného rodu mužského životného, proto v koncovce jmenného tvaru přídavného jména tvrdého napíšeme **měkké i**.

Na zahradě stojí včelí úly.

Ve slově **včelí** se **í** po **l** nachází v **koncovce přídavného jména**. Nejprve musíme rozlišit **druh** přídavného jména. Přídavné jméno **včelí** má v 1. pádě čísla jednotného ve všech rodech koncovku **-í**. Jedná se o **přídavné jméno měkké**. V koncovkách přídavných jmen měkkých píšeme pouze **měkké í**.

ZVÍŘECÍ PŘÍDAVNÁ JMÉNA

Hrabalovy romány byly přeloženy do několika jazyků.

Ve slově **Hrabalovy** se **y** po **v** nachází v **koncovce přídavného jména**. Nejprve musíme rozlišit **druh** přídavného jména. *Či romány?* – **Hrabalovy**. Jedná se o **přídavné jméno přivlastňovací**. V koncovkách přídavných jmen přivlastňovacích píšeme **tvrdé y/ý; měkké í/í** píšeme pouze v 1. a 5. pádě čísla množného rodu mužského životného. V této větě je přídavné jméno přivlastňovací **Hrabalovy** v 1. pádě čísla množného rodu mužského neživotného, proto v koncovce přídavného jména přivlastňovacího napíšeme **tvrdé y**.

Husovy myšlenky jsou stále živé.

Ve slově **Husovy** se **y** po **v** nachází v **koncovce přídavného jména**. Nejprve musíme rozlišit **druh** přídavného jména. *Či myšlenky?* – **Husovy**. Jedná se o **přídavné jméno přivlastňovací**. V této větě je přídavné jméno přivlastňovací **Husovy** v 1. pádě čísla množného rodu ženského, proto v koncovce přídavného jména přivlastňovacího napíšeme **tvrdé y**.

NEČÍŠT

ZATÍM
NEČÍST

Navštívili jsme *otcovy* rodiče.

Ve slově *otcovy* se *y* po *v* nachází v **koncovce** **přídavného jména**. Nejprve musíme rozlišit **druh** přídavného jména. *Čí rodiče?* – **Otcovy**. Jedná se o **přídavné jméno přivlastňovací**. V této větě je přídavné jméno přivlastňovací *otcovy* ve 4. pádě čísla množného rodu mužského životného, proto v koncovce přídavného jména přivlastňovacího napíšeme **tvrdé y**.

Otcovi rodiče žijí na venkově.

Ve slově *otcovi* se *i* po *v* nachází v **koncovce** **přídavného jména**. Nejprve musíme rozlišit **druh** přídavného jména. *Čí rodiče?* – **Otcovi**. Jedná se o **přídavné jméno přivlastňovací**. V této větě je přídavné jméno přivlastňovací *otcovi* v 1. pádě čísla množného rodu mužského životného, proto v koncovce přídavného jména přivlastňovacího napíšeme **měkké i**.

Poznámka: Při odůvodňování psaní *i/i* a *y/y* po obojetných souhláskách v koncovkách přídavných jmen důsledně dbáme na to, aby žák postupoval přesně podle výše uvedených příkladů vzorového pravopisného rozboru.

Pozor! Podle vzoru *mladý* (*mladá, mladé*) se kromě přídavných jmen tvrdých také skloňují zájmena *můj* (*má, mé*), *tvůj* (*tvá, tvé*), *svůj* (*svá, své*), *takový* (*taková, takové*), *samý* (*samá, samé*) a číslovky *prvý* (*prvá, prvé*), *sedmý* (*sedmá, sedmé*), *osmý* (*osmá, osmé*). Podle vzoru *mlád* (*mláda, mládo*) se kromě jmenných tvarů přídavných jmen tvrdých skloňuje zájmeno *sám* (*sama, samo*). Při odůvodňování psaní *i/i* a *y/y* v koncovkách těchto zájmen a číslovek postupujeme obdobně jako u přídavných jmen tvrdých.

Psaní *i/i* a *y* v koncovkách přídavných jmen tvrdých

1. Doplňte *i/i* nebo *y*. Odůvodněte pravopis.

11.3. *mladý mladý mladým mladí mladých*
mil- přítel, mil- přáteli, mil-m přítelem, mil- přátelé, mil-ch přátel,
mil-m přátelům, o mil-ch přátelích, mil-m- přáteli, vesel- člověk,
vesel-m člověkem, vesel- lidé, vesel-ch lidí, vesel-m lidem,
o vesel-ch lidech, vesel-m- lidmi, znám- zpěvák, znám-m zpěvák-
kem, znám- zpěváci, znám-ch zpěváků, znám-m zpěvákům,

*Odůvodněte si nahlas pravopisné
jevy.*

o znám-ch zpěvácích, znám-m- zpěváky, nov- kamarád, nov-m ka-
marádem, nov- kamarádi, nov-ch kamarádů, nov-m kamarádům,
o nov-ch kamarádech, nov-m- kamarády, laskav- učitel, laskav-m
učitelem, laskav- učitelé, laskav-ch učitelů, laskav-m učitelům,
o laskav-ch učitelích, laskav-m- učiteli

2. Doplňte *i/i* nebo *ý*. Odůvodněte pravopis.
mlady mladymlady mlady mlady mlady mlady
slab-žák, slab-m žákem, slab-žáci, slab-m-žáky, štíhl- muž, štíhl-
muži, štíhl-m mužem, štíhl-m- muži, soukrom- lékaři, soukrom-
lékař, soukrom-m- lékaři, soukrom-m lékařem, hloup- lidé, hloup-
člověk, hloup-ch lidí, hloup-m člověkem, hloup-m- lidmi, bos-
chlapec, bos-m chlapcům, bos-m chlapcem, bos-m- chlapci, bos-
chlapci, světov- spisovatelé, o světov-ch spisovatelích, světov-m-
spisovateli, světov- spisovatel, světov-m spisovatelem, drz- kluk,
drz-m- kluky, drz-m klukem, drz- kluci 11.3.

3. Doplňte *i/i* nebo *ý*. Odůvodněte pravopis.
mlady mlady mlady mlady mlady mlady mlady
pečliv-žák, pečliv-žáci, rychl- běžci, rychl- běžec, bíl- motýl, bíl-
motýli, škodliv- moli, škodliv- hmyz, neznám- autor, usměvav-m
pohledem, směl-m- vojáky, obětav- hasiči, bez starostliv-ch rodi-
čů, osaměl- chodci, obvykl-m- způsobem, kučerav- chlapec,
zvědav- žáci, cel- den, mal- prvňáčci, borov-m lesům, stříd-m-
lidmi, zdrav- člověk, zpěvav- ptáci, hloubav- studenti, v nov-ch ša-
tech, pod bezov-m keřem, zlobiv- kluci, ocelov- drát, lískov-m-
oříšky, táhl- kopec, čil- hoši, ledov- čaj, drav- orli, cílevědom-
sportovci, sametov-m- závěsy, světl- odstín, zdvořil- chlapci,
hojiv-m- mastmi, zl- psi, hrav-m- štěňaty 12.3.

4. Doplňte *i/i* nebo *ý*. Odůvodněte pravopis.
mlady
mil- kamarád, mil- kamaráde, mil- kamarádi, rozsáhl- román,
románov- hrdinové, citliv- člověk, nesměl- lidé, zřejm- omyl, 13.3.

13.3. strm- svah, z neznám-ch důvodů, světoznám- skladatelé, šikm-m-
střechami, slep- houslista, tup-m nožem, hloup- kluci, pronikav-
zvuk, zvoniv-m smíchem, z vrbov-ch proutků, siv- holubi, bolav-
zub, s hotov-m- výkresy, ve špinav-ch botách, fotbalov- fanoušci,
žízniv-m turistům, po kovov-ch tyčích, prav- úhel, štiplav- kouř,
podnikav- obchodníci, podnikov- večírek, hladov- vlci, toulav-
psi, kulov- blesk, ze syrov-ch brambor, sněhov-m- závějemí, mrtv-
zající, zkoumav-m pohledem, na kolečkov-ch bruslích, přívětiv-
úředníci, bronzov- medailisté, se střídav-m- úspěchy

5. Doplňte *i/i* nebo *y*. Odůvodněte pravopis.

16.3. nedoslýchav- lidé, bolestiv- úder, pomal- hlemýždi, vytrval- běžci,
leskl- povrch, vztekl- psi, klopýtav-m krokem, náhl- zvrát, sečtěl-
studenti, deštiv- den, živ- kapři, slunečnicov-m- semínky,
vanilkov- pudink, ztrouchnivěl- pařez, proslul- umělci, praskl- led,
pod převisl-m- větvemi, promrzl- horolezci, býval- ministr,
v rozvojov-ch zemích, cínov- vojáci, slep-m- náboji, hol- kopec,
roztomil- chlapci, shnil- plot, světln-m- barvami, bezzub- stařec,
slab- brankáři, pomerančov- džus, borůvkov-m- knedlíky, olivov-
olej, spravedliv- soudci, přím- člověk, nevidom- lidé, rozhlasov-
vysílač, tepl- kabát, zl- spolužáci, draz- přátelé, kysel-m- hrozny,
rýžov- nákyp

6. Doplňte *i/i* nebo *y*. Odůvodněte pravopis.

14.3. Prav- úhel má 90 stupňů. Pohotov- počtáři vyřešili úkol rychle
a bez chyby. Na křižovatece byl vybudován kruhov- objezd.
Obětav- záchranáři zachraňují lidské životy. Procházeli jsme se
pod rozkvetl-m- stromy. Na louce běhalo několik bos-ch dětí. At-
leti byli dobře urostl-. Fotbalov- zápas řídil spravedliv- rozhodčí.
Lední medvědi jsou cel- bíl-. Nebud' lakom-. V galerii vystavoval

obrazy malíř proslul- neobvykl-m- kresbami. K snídani jsme měli čerstv- chléb namazaný pomazánkov-m máslem. Hladov- psi mohou být nebezpeční. Je rychl- jako blesk. Hlemýždi jsou pomal-. Nastydli- lidé mívají sípav- hlas.

7. Doplňte *i/i* nebo *y*. Odůvodněte pravopis.

18.3. Poslední srpnov- týden pojedeme na soustředění. Nad hol-m- kopci začal poletovat bíl- sníh. Mil- rodiče, zdravím vás z výletu. Karel Čapek se narodil v Mal-ch Svatoňovicích. V trávě lezli mal-leskl- brouci. Skleněná kulička hrála všemi duhov-m- barvami. Uprostřed náměstí stojí žulov- pomník postavený na památku padl-ch vojáků. Před radnicí protestovali zavil- odpůrci výstavby nové dálnice. Tento chlapec je drz- a nevychovaný. Bohaté státy se snaží pomáhat zaostal-m- zemím. Vichřice způsobila ve smrkov-ch lesích veliké škody. Nikdy se nedotýkejte spadl-ch drátů elektrického vedení. Nebuď vybírav-. U břehu kotvil nov- motorov- člun. Lakom- lidé jsou skoup- na peníze.

8. Doplňte *i/i* nebo *y*. Odůvodněte pravopis.

Děti si pochutnávaly na tvarohov-ch buchtách. Maminka šla na koncert v nov-ch vínov-ch šatech. Někteří chlapci jsou při hře příliš surov-. Vítejte opět doma, draz- přátelé! Nerad bych vás obtěžoval soukrom-m- záležitostmi. Nov- začínající zpěváci byli docela zajímav-. Vojáci nosí předpisov- stejnokroj. Mnoz- z nás si neváží toho, že jsou zdrav-. Sjezdové tratě se zasněžují sněhov-m- děly. Naši knihovnu pravidelně navštěvují mal- i dospěl- čtenáři. Zdvořil- lidé jsou mnohem příjemnější než lidé drz-. Ty jsi ale hloup-! Počítačov- odborníci jsou vybaveni dobrým- jazykov-m- znalostmi.

9. Napište jako diktát.

Maminka upekla švestkov- koláč. Na jaře se k nám vracejí stěhovav- ptáci. Z boudy se ozýval zuřiv- štěkot. V kádi plavalo několik lekl-ch kaprů. Nebud' vztekl-. Mal- chlapci jsou již hodně ospal-. Netrhejte zbytečně nezral- rybíz. Fotbalov- obránce se dopustil dvou hrub-ch faulů. Při výtvarné výchově někdy malujeme vodov-m- barvami. Jeho projev byl plynul-. Snažíme se být spolehliv-. K obědu jsem měl vepřov- řízek s bramborov-m salátem. Otevřeným- okny pronikl do místnosti štiplav- kouř. Můj spolužák je skoup- na každé slovo. Neraď hovořím o soukrom-ch záležitostech. Štěpán a Radek jsou skvěl- lyžaři.

Psaní *i* a *y* v koncovkách jmenných tvarů přídavných jmen tvrdých

10. Doplňte *i* nebo *y*. Odůvodněte pravopis.

Chlapci jsou zdrav-. Dívky se cítily zdrav-. Bud'te zdrav-, přátelé! Výsledky utkání zatím nejsou znám-. Někteří žáci už byli s úkoly hotov-. Tanečnice tančily bos-. Rodiče byli rádi, že vidí své syny živ- a zdrav-. Jsme zvědav-, co se bude dál dít. Sestry byly pamětliv- rad svých rodičů. Moji prarodiče jsou dosud živ-. Děti byly zvědav- na dárek. Nejsme si vědom- žádné chyby.

11. Doplňte *i* nebo *y*. Odůvodněte pravopis.

Čtenáři byli zvědav-, jak dopadne děj knihy. Maminka s babičkou se necítily zcela zdrav-. Učitelé byli tak laskav-, že mě po nemoci hned nezkoušeli. Jste už s prací hotov-? Členové Horské služby byli šťastni, když objevili turisty živ-. Ženy šly po trávě bos-. Hráči si byli vědom- svých nedostatků. Řidičům jsou dobře znám- jejich povinnosti. Běžci a běžkyně byli pamětliv- pokynů svého trenéra. Někteří vrstevníci mého dědečka jsou už dávno

mrtv-. Děti se vrátily ze školy hladov-. Nebud'me přehnaně
žádostiv- peněz a slávy.

Psaní *i/í* a *y/ý* v koncovkách přídavných jmen tvrdých a měkkých

12. Doplňte *i* nebo *y*. Odůvodněte pravopis.

18.3. bíl- čáp, bíl- čápi, čap- zobák, drav- orli, drav- orel, orl- křídla,
mal- šimpanz, šimpanz- mládě, hladov- šakali, šakal- vytí,
bodav- hmyz, hmyz- bodnutí, tvrdohlav- osli, osl- tvrdohlavost,
dospěl- buvol, buvol- rohy, rychl- pardáli, pardál- kůže,
škodliv- motýl, motýl- larvy, siv- holubi, holub- hejna, zpěvav-
kos, kos- zpěv, zuřiv- lvi, zuřiv- lev, lv- řev, ciz- pes, ciz- psi,
ps- smečka

13. Doplňte *i* nebo *y*. Odůvodněte pravopis.

19.3. prav- včel- med, rychl- sokol- let, rozsáhl- smrkov- les, jásav-
kos- zpěv, ciz- hladov- pes, zuřiv- ps- štěkot, sychrav-
listopadov- den, ztuhl- hověz- lůž, čerstv- koz- sýr, zdrav- ryb-
tuk, nov- plynov- sporák, pronikav- pav- křik, dospěl- goril-
samec, škodliv- bíl- motýli, široký hus- zobák, dlouhý žiraf-
krk

14. Doplňte *i* nebo *y*. Odůvodněte pravopis.

19.3. ciz- muž, drz- člověk, ryz- zlato, naz- lidé, hověz- vývar, koz-
mekot, heřmánkov- čaj, sov- houkání, lv- spáry, korálov- útes,
siv- holubi, holub- vejce, živ- kapr, koroptv- hejno, třepotav- let,
mrtv- bažanti, mal- páv, pav- oko, želv- polévka, kokosov- ořech,
ryb- jikry, žab- kuňkání, hrub- hlas, sob- parohy, bezzub- novoro-
zenci, kobyl- mléko, otužil- plavec, orl- hnízdo, bíl- medvědi,
sobol- kožešiny

15. Doplňte *i/í* nebo *y*. Odůvodněte pravopis.

churav- lidé, chrom- kůň, ps- obojek, l-s- kopec, hus-m peřím, bos-m chlapcům, vos-m žihadly, bezmas-m pokrmem, pštros-m perem, ciz- člověk, mezi ciz-m- lidmi, drz- zloděj, drz- vrabci, ryz- charakter, dikobraz- ostny, na velryb-m hřbetu, jestřáb-m hnízdům, sob-ho spřežení, lib-m- vůněmi, ryb-m- šupinami, tup-úhel, sup- hlava, na čap-ch nohách, slep-m mlád'atům, dvoukřídl-hmyz, krokodýl- kůže, zarputil- pohled, osl- svéhlavost, zatvrzel-lháři, gazel- krok

16. Doplňte *i/í* nebo *y*. Odůvodněte pravopis.

20.3. Hlávkov- salát byl již hodně přerostl-. Má osl- uši. Vznětliv- lidé jsou nepříjemní. V televizi dávali skvěl- film Šakal- léta. Na cestu jsme se zásobili ryb-m- konzervami a trvanliv-m salámem. Podél silnice se vinula alej se vzrostl-m- stromy. V lese bylo slyšet datl-ťukání. Orl- křídla mají veliké rozpětí. Sokol- let je rychl-. Mal-vrabčáci rozpustile štěbetali ve větvích břízy. Mil- tatínku, přeji ti hodně štěstí a zdraví. Tomáš byl delší dobu nemocný, ale teď už je zase zdrav-. Všichni žáci byli zdrav-. Mezi cestujícími se objevil podezřel- muž ciz- národnosti. Prsteny byly vyrobeny z ryz-ho zlata.

17. Doplňte *i/í* nebo *y*. Odůvodněte pravopis.

Na severní Moravě se rozkládá pohoří Hrub- a Nízký Jeseník. Eskymáci používají k dopravě sob- spřežení. Minul- rok byl úrodný. Na pole se sneslo holub- hejno. Od chovatele včel jsme si koupili prav- včel- med. Polštáře a peřiny byly naplněny hus-m peřím. Muž na fotografii měl bezvous- obličej. Mal- psi jsou hrav-. Nad květinami poletovalo pav- oko. Můj otec je soukrom- podnikatel. Veletrhu výpočetní techniky se zúčastnili špičkov- počítačov-